

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและแรงบันดาลใจ

สภาพการณ์อย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นในประเทศไทย หรือแม้แต่แทบทุกประเทศในโลกตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันคือ การอพยพหรือโยกย้ายถิ่นฐานบ้านเกิดของประชากรหรือชาวบ้านในชนบทสู่เมืองหลวงหรือเมืองขนาดใหญ่ สภาวะเช่นนี้เกิดขึ้นได้ทั่วทุกแห่งที่ช่องว่างแห่งการพัฒนาระหว่างเมืองกับชนบทมีความแตกต่างกันสูง จนแทบเป็นสากล

ชาวต่างจังหวัดที่เข้ามาใช้ชีวิตในเมืองหลวงบุคคลแรกที่ข้าพเจ้ารู้จักในชีวิตคือบิดาของข้าพเจ้าเอง ข้าพเจ้าได้เรียนรู้และสัมผัสถึงวิถีชีวิตของชาวชนบทที่เข้ามาอาศัยในเมืองใหญ่จากบิดาตั้งแต่วัยเยาว์ ซึ่งข้าพเจ้าได้เก็บความประทับใจในบิดาของข้าพเจ้าที่เป็นผู้ที่มุมานะ อดทน ขยันขันแข็ง พินิจอุปสรรคต่าง ๆ ในชีวิตจนสามารถประสบความสำเร็จในอาชีพการงานคนหนึ่ง ทำให้ข้าพเจ้าเริ่มสนใจมองชีวิตชาวชนบทที่เข้ามาเผชิญโชคในกรุงเทพฯ เป็นพิเศษ ไม่ว่าจะเป็นชีวิตที่ประสบความสำเร็จ หรือไม่ได้ดังที่คาดหวังวาดฝันไว้ก็ตาม

ชาวชนบทผู้ไม่ร่ำรวยเงินทองที่โยกย้ายถิ่นฐานเข้ามาอยู่ในเมืองหลวงนั้น ต่างก็มีความฝัน มีเป้าหมายที่จะเปลี่ยนแปลงชีวิตให้ดีกว่าสภาพความเป็นอยู่เดิมของตนเองในชนบทซึ่งชัดเจนในภาพของความด้อยกว่าในโลกของวัตถุ ต่างคนต่างจากบ้านนอกของตน แบกมาซึ่งความหวังที่จะสร้างเนื้อสร้างตัว สร้างชีวิตที่ดีกว่า ซึ่งหากไม่ได้มาโดยตรงจากการชวนขายตราครุฑ ก็ได้มาจากการแสวงโอกาสรับการศึกษา เป็นบุญเจอไขผ่านไปสู่ชีวิตใหม่ ที่แทบจะหนีไม่พ้นโลกของความเป็นวัตถุนิยมแห่งเมืองใหญ่

รูปแบบสากลของสังคมมนุษย์รูปแบบนี้ แต่ละคนได้สร้างเรื่องราวของตนเองให้เกิดขึ้นกับหลายขอบข่ายไม่ว่าจะตั้งแต่กับตัวปัจเจกบุคคล ๆ นั้นเอง หรือเป็นเรื่องเล่าในครอบครัว ในวงศ์ตระกูลหรือกล่าวขานกันในสังคมที่เป็นวงกว้าง เรื่องราวของทั้งความสำเร็จ หรือความล้มเหลว ความสมหวังปิติ หรือความผิดหวังบางคนโยกย้ายมาอยู่ตั้งแต่วัยเยาว์ ขวนขวายการศึกษา ก้มหน้าก้มตาประกอบอาชีพ จนในที่สุดประสบความสำเร็จ บ้างก็เป็นเจ้าแค้น บ้างก็สูงศักดิ์ศรี ได้เป็นเจ้าของคนบางคน บางคนขยันขันแข็งแต่อัปโชค บางคนเป็นผู้มีอิทธิพล หรือไปเป็นนักเลงหัวไม้ บางคนยากจนแต่ก็มีความสุข

แต่ไม่ว่าเรื่องราวของชีวิตชนชาวชนบทที่เดินทางเข้ามาลุยในเมืองใหญ่นั้น จะลงท้ายด้วยความรู้สึกเชิงบวกหรือแนวลบก็ตาม สิ่งค่อนข้างแน่นอนที่เกิดขึ้นกับหลายปัจเจกชีวิตคือความโศกโชน ความโศกโชนในที่นี้ข้าพเจ้าหมายถึงการมีชีวิตที่ต้องจากบ้านเกิด ที่ต้องต่อสู้ดิ้นรน ได้พบกับความสุข ได้สัมผัสความทุกข์ ขลุกกับความลำบาก โศกโชนในชีวิตข้าพเจ้าเชื่อว่าชาวชนบทแต่ละคนที่เข้ามาอาศัยอยู่ในเมือง โดยเฉพาะผู้เฒ่าที่เข้ามาอาศัยอยู่เป็นเวลานานมาแล้ว จะมีเรื่องราวความโศกโชนของการต่อสู้ดิ้นรนอยู่ไม่น้อยเลย ไม่ว่าท้ายที่สุด ปัจจุบันตนเองจะได้บรรลุถึงความฝัน ความหวังที่ได้ตั้งไว้แต่ตอนต้นมากหรือน้อยแค่ไหนก็ตาม

ในเชิงศิลปะ ข้าพเจ้าเชื่อว่าคนเรานำเสนอชีวิตของตัวเองสื่อผ่านใบหน้า ดวงตา รอยเหี่ยวย่น ผิวพรรณ เท้า มือ กำปั้นหรือแทบทุกส่วนในร่างกาย รวมถึงท่าทาง นิสัย การแต่งตัว และบุคลิกภาพถ่ายที่จับตัวคนของคน ๆ นั้นได้ และนำเสนอเนื้อหาของคน ๆ นั้นออกมาอย่างซื่อสัตย์ จึงเป็นภาพที่ควรค่าแก่การเป็นผลงานศิลปะ

1.2 แนวความคิด

ข้าพเจ้าต้องการที่จะสร้างผลงานศิลปะ โดยใช้สื่อภาพถ่ายเป็นหลักในการแสดงออก การนำเสนอภาพถ่ายที่วิทัศน์และขาวดำ ซึ่งมีความงามที่รู้สึกถึงความแตกต่างกันในเนื้อหาระหว่างเมืองกับชนบทมาเป็นพื้นความคิด และให้ความสำคัญต่อการสื่อที่นำเสนอของคนที่พื้นเพชนบทในเมืองหลวงจำนวนหนึ่ง ผ่านภาพถ่ายของตัวบุคคล ด้วยภาพขาวดำ โดยภาพจะสื่อความเป็นตัวตนของบุคคล ๆ นั้นด้วยตัวของมันเอง และนำเสนอโดยการจัดวางผลงานภาพถ่ายทั้งหมดเพื่อแสดงออกถึงความตระหนักและให้เกียรติบุคคลเหล่านั้นซึ่งเป็นตัวแทนของชาวชนบทที่เข้ามาใช้ชีวิตในเมืองหลวง

1.3 วัตถุประสงค์

1.3.1 เพื่อแสดงถึงชีวิตที่ต้องต่อสู้ดิ้นรนเพื่อการเปลี่ยนแปลงในสภาพความเป็นอยู่ของชาวชนบทที่โยกย้ายเข้ามาอยู่ในกรุงเทพ ฯ

1.3.2 เพื่อนำเสนอความงามสองรูปแบบที่ผู้เสพงานอาจได้รับการสื่อถึงความแตกต่างระหว่างความเป็นเมืองใหญ่และความเป็นชนบทโดยผ่านมุมมองและประสบการณ์ของข้าพเจ้า

1.3.3 เพื่อนำเสนอมุมมองทั้งบวกและลบที่เกิดขึ้นกับปัจเจกบุคคลที่อพยพจากชนบทสู่เมือง

1.4 รูปแบบและเทคนิค

ข้าพเจ้าใช้ภาพถ่ายแบบดิจิทัลเป็นหลัก โดยภาพถ่ายบุคคลเพื่อบอกเรื่องราวหลัก ภาพถ่ายภูมิทัศน์เพื่อนำเสนอความงามที่แตกต่างระหว่างความเป็นเมืองใหญ่กับความเป็นชนบท

1.5 แผนและระยะเวลาในการดำเนินการ

ผู้ศึกษากำหนดแผนงานและระยะในการดำเนินงานทั้งสิ้น 2 ปี 3 เดือน (27 เดือน) โดยกำหนดแผนการดำเนินงานเป็นขั้นตอนดังนี้

ตาราง 1.5.1 แผนและระยะเวลาในการดำเนินการ ช่วงที่ 1 (ระหว่าง เดือนมิถุนายน 2552 – พฤษภาคม 2553)

ท.	แผนงาน	ช่วงที่ 1 (ระยะเวลาในการดำเนินการ)												
		มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	
		52	52	52	52	52	52	52	53	53	53	53	53	
1	วางแผนงาน													
2	ศึกษารวบรวมข้อมูล													
3	นำเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์													
4	สร้างสรรค์ผลงาน													

ตาราง 1.5.1 แผนและระยะเวลาในการดำเนินการ ช่วงที่ 1 (ระหว่าง เดือนมิถุนายน 2552 – พฤษภาคม 2553)(ต่อ)

ที่	แผนงาน	ช่วงที่ 1 (ระยะเวลาในการดำเนินการ)											
		มิ.ย. 52	ก.ค. 52	ส.ค. 52	ก.ย. 52	ต.ค. 52	พ.ย. 52	ธ.ค. 52	ม.ค. 53	ก.พ. 53	มี.ค. 53	เม.ย. 53	พ.ค. 53
5	สัมมนา วิชาการ เรื่อง หอศิลป์ และ การจัดทำแฟ้ม ผลงาน									↔			
6	สัมมนา นักศึกษา การ พัฒนาผลงาน ศิลปะตาม แนวทางศิลป นิพนธ์ ครั้งที่ 1									↔			
7	ฝึกงาน/ ปฏิบัติงาน							←	→				
8	นิทรรศการ ครั้งที่ 1												↔
9	ศึกษาและเก็บ ข้อมูลเพิ่มเติม									←	→		
10	แสดง นิทรรศการ เดี่ยว									↔			

ตาราง 1.5.2 แผนและระยะเวลาในการดำเนินการ ช่วงที่ 2 (ระหว่าง เดือนมิถุนายน 2553 – พฤษภาคม 2554)

ที่	แผนงาน	ช่วงที่ 1 (ระยะเวลาในการดำเนินการ)											
		มิ.ย. 53	ก.ค. 53	ส.ค. 53	ก.ย. 53	ต.ค. 53	พ.ย. 53	ธ.ค. 53	ม.ค. 54	ก.พ. 54	มี.ค. 54	เม.ย. 54	พ.ค. 54
11	ปฏิบัติงาน จิตรกรรม	← →											
12	สัมมนา วิชาการ เรื่อง กระแสดความ เคลื่อนไหว ของศิลปะ โลกใน ปัจจุบัน			↔									
13	นักศึกษา การพั												
14	สัมมนา นักศึกษา การ พัฒนาผลงาน ศิลปะตาม แนวทางศิลป นิพนธ์ ครั้งที่ 2						↔ ↔						
15	ฝึกงาน / ปฏิบัติงาน			← →									
16	ศึกษาและเก็บ ข้อมูลเพิ่มเติม								← →				

ตาราง 1.5.3 แผนและระยะเวลาในการดำเนินการ ช่วงที่ 3 (ระหว่าง เดือนมิถุนายน 2554 – กันยายน 2554)

ที่	แผนงาน	ช่วงที่ 1 (ระยะเวลาในการดำเนินการ)				
		มิ.ย. 54	ก.ค. 54	ส.ค. 54	ก.ย. 54	
17	ปฏิบัติงานจิตรกรรม	←		→		
18	สัมมนานักศึกษา การพัฒนา ผลงานศิลปะตามแนวทาง ศิลปนิพนธ์ ครั้งที่3			←	→	
19	นิทรรศการครั้งที่ 2 สอบวิทยานิพนธ์				←	→
20	จัดพิมพ์วิทยานิพนธ์	←			→	